

OŠ Jela Janežiča
Urša Brenkuš

TEKSTILKO

POVZETEK

V referatu bom povzela enega od načinov poučevanja naših učencev (učencev in mladostnikov s posebnimi potrebami) s katerim pridobljeno znanje lahko uspešno prenašajo in ga uporabljajo v aktivnem življenju. Gre za praktična znanja, ki so imela nekdanj velik pomen, le ta pa se je z modernizacijo sveta in tehnologijo izgubil. V prihodnosti bo postalo znanje praktičnih veščin vedno bolj pomembno, zaradi lastnega preživetja, znanja ponovne uporabe materialov in varovanja okolja.

KLJUČNE BESEDE:

Tekstilko, blago, reciklaža, uporabni izdelki, varovanje okolja, zmanjševanje odpadkov.

KAZALO

1 UVOD	3
2 JEDRO.....	3
3 SKLEP	5
4 PRILOGA.....	5

1 UVOD

Na OŠ Jela Janežiča, Škofja Loka, ki izobražuje učence in mladostnike s posebnimi potrebami, smo v program Ekošola vključeni že deveto leto. Skozi program se vsi, učenci in zaposleni, na naši šoli povezujemo v različnih dejavnostih in tako pridobivamo na znanju in tudi lastni ozaveščenosti. Naše dejavnosti so osnovane na ozaveščenosti o lokalnem okolju (lokalno pridelana hrana, značilnosti kraja, kontakti z okoliškimi prebivalci,..) in mnogih eko vsebinah. Ozaveščenost o uporabi recikliranega materiala v največji možni meri uporabljamo pri poučevanju učencev. Zato je bil projekt tekstilko izrednega pomena, kot sredstvo ozaveščanja, ustvarjanja, izražanja lastne domišljije, sproščanja, usvajanja in utrjevanja ročnih spretnosti in pridobivanja novega znanja pri učencih.

2 JEDRO

Gospodinjski pouk je razdeljen na različna učna področja. Poleg Hrane in prehrane, so posamezni sklopi razdeljeni na Higieno, Tekstil, Odpadki, Bivanje in okolje in Ročno delo (šivanje, pletenje, kvačkanje). S projektom Tekstilko smo lahko osmislili pomen ročnega dela, ustvarjanja, recikliranja, zmanjševanja količine odpadkov in učenja novih spretnosti.

Učenci se že v 5. razredu pri pouku pričenjajo učiti različnih tehnik ročnih del. Skozi višje razredne stopnje svoje znanje nadgrajujejo in utrjujejo. V projekt smo vključili učence višje razredne stopnje NIS (nižji izobrazbeni standard) in učence PP (posebni program) višje stopnje. Učencem sem projekt najprej predstavila in odločili smo se za dve dejavnosti. Prva dejavnost je bila zbiranje odpadnega tekstila, druga pa Tekstilkove kreacije. Za ti dve dejavnosti smo se odločili zaradi doseganja različnih ciljev pri učencih:

- spoznajo smiselnost zbiranja odpadnega tekstila
- spoznajo pomen reciklaže odpadnega tekstila
- utrjujejo pomen ločevanja odpadkov
- se učijo odgovornosti ravnanja s tekstilom
- se učijo uporabiti star tekstil v nov namen
- se urijo v ročnih spretnosti
- ustvarjajo
- sodelovanje z okolico oziroma podari naprej

Pri zbiranju starega tekstila smo bili zelo uspešni. Pomembno je bilo, da smo preko učencev ozavestili tudi njihove starše in bližnjo okolico, ki je sodelovala pri zbiranju odpadnega tekstila. Učenci so sodelovali pri zbiranju, pakiranju, sortiranju in prenašanju nabranega blaga. Na šoli s cca 80 učenci se je zbralo kar veliko odpadnega tekstila.

Pri drugi dejavnosti smo imeli kar veliko dela. Učenci so morali najprej razmišljati kakšno kreacijo bi izdelali. Najprej smo se pogovorili o tem kaj beseda kreacija sploh pomeni. Med različnimi možnostmi smo tako izbrali kuharsko kolekcijo in bralno kolekcijo. Naslednja naloga je bila izbira tekstilnega materiala. Pri kuharski kolekciji so učenci izbrali kombinacijo jeansa in bombažne majice, za bralno kolekcijo pa so razrezali različne stare pisane bombažne majice. Kuharsko kolekcijo so sestavili iz naglavne rutke, predpasnika, podstavka in prijemalke, bralno kolekcijo pa so izdelali v obliki krpanke. Sestavljala jo je bralna odeja, kazalka, lonček za pisala in lonec za papir (smeti). Ker so bili učenci navdušeni nad izdelanim lončkom za pisala, smo se dogovorili, da jih bomo izdelali še več in jih podarili po večjih občinskih ustanovah in tudi ustanovah občin soustanoviteljic naše šole, da jih bodo lahko njihovi obiskovalci vzeli v trajno last. Učenci so izdelali okrog 50 lončkov, katere so obdelali z različnim tekstilnim materialom in z različnimi motivi. Naše znanje o recikliranju smo prenesli tudi na obdelavo lončkov. Učenci so v blago oblekli večje in manjše izpraznjene in očiščene konzerve.

Pri ustvarjanju končnih kreacij je šlo za skupinsko delo različnih učencev, v katerega pa je vsak sodelujoči učenec vložil svojo individualnost. Ta se je še posebno pokazala pri izdelavi lončkov za pisala. Tako smo se učili tudi sodelovanja, dopolnjevanja in strpnosti enega z drugim. Delo je bilo razdeljeno glede na sposobnosti in znanja učencev. Večina učencev je pomagala ustvarjati izdelek z ročnim šivanjem, nekaj pa s šivanjem na šivalni stroj. Pri lončkih smo urili spretnosti v izrezovanju, lepljenju, izbiri blaga, sproščanju naše domišljije in ustvarjalnosti.

Kot mentorica sem učencem pomagala pri oblikovanju krojev, usmerjanju šivanja vzorcev in šivanja končnega izdelka na šivalni stroj. Učenci so sami izbirali barve blaga in preje za šivanje. Poleg ustvarjanja in utrjevanja svojega znanja, so učenci v svoje izdelke vložili ogromno truda in vztrajnosti ter poželi uspeh z doseženim 1. mestom za najboljšo kreacijo.

3 SKLEP

Če zunanja okolica deluje na svoje prebivalstvo pozitivno, bodo tudi ljudje v njeni okolici delovali pozitivno. Tako tudi pozitiven vzgled šole in vseh njenih zaposlenih pozitivno vpliva na delovanje njenih učencev. Ob naših zbiralnih akcijah učenci sploh ne sprašujejo več ampak samo sodelujejo. Pri ločevanju odpadkov so nam odraslim učenci na naši šoli lahko velikokrat vzgled. Zavedati se moramo, da smo odrasli tisti, po katerih se bodo otroci zgledovali na vseh področjih. In če bomo učitelji v šolah spodbujali njihovo kreativnost bomo tako tudi povečevali njihovo znanje. Prav praktično znanje pa je tisto, ki nas velikokrat reši v kočljivih situacijah. Projekt Tekstilko je bil eden izmed projektov, kjer so lahko učenci pridobili novo znanje ali pa ga utrdili. Dolgoročno menim, da jim bo pridobljeno znanje koristilo na različnih ravneh: v pomoč pri izbiri poklica, pri manjših ročnih šiviljskih popravilih, poznavanju okoljske problematike, lahko pa tudi za sproščanje lastne domišljije in izkoriščanju prostega časa. Vsekakor pa velja omeniti tudi dejstvo, da so poleg znanja utrjevali tudi svoje prijateljske vezi, med delom poklepetali in se družili.

4 PRILOGA

